HÂLİD BİN MA’DÂN

Hadîs ilminde sika (güvenilir) bir âlim. Tabiînin büyüklerindendir. İsmi, Hâlid bin Ma’dân Şamî Kelâî (radıyallahü anh), künyesi, Ebû Abdullah idi. Eshâb-ı kiramdan 70 zâtla görüşüp sohbetlerinde bulunduğunu kendisi bildirmiştir. Fıkıh ilminde de tabiînin en büyüklerindendir. Aslen Yemenli olup, Humus’da ikâmet etti. Çok ibâdet ederdi. Her an kalbi Allahü teâlâ ile meşgûl idi. Allahü teâlâyı çok zikir ve tesbih ederdi. Öyle ki, vefât ettikten sonra parmakları tesbih eder gibi hareket ediyor görüldü. Çok ibâdet etmekten zaîf, halsiz düşmüştü. Allahü teâlâya çok ibâdet etmekte, kendinden geçecek şekilde şiddetli arzu sahibi olup, engin bir kalbe ve hakîkaten medh edilmeğe lâyık yüksek bir akla sahipti. 103 veya 104 (m. 722)’de “vefât etti. Vefât ettiğinde oruçlu idi. Vefâtına dâir başka târihler de rivâyet edilmiştir. Rivâyet edildiğine göre; her iki günde bir kırkbin tesbih (sübhanallahi ve bihamdihi...) okur ve bunun çok kıymetli olduğunu bildirirdi “Her kim bu kelimeyi söylese Allahü teâlâ onun için bir melek yaratır, melek kıyâmete kadar bunu söyleyen kişi için duâ eder.” buyururdu.

Hazreti Hâlid bin Ma’dân; Hazreti Muaz bin Cebel, Hazreti Ebû Ubeyde bin Cerrah, Hazreti Ebû Zer Gıfârî, Hazreti Ebû Hureyre gibi Eshâb-ı kiramdan hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir.

Rivâyet ettiği hadîs-i şerîflerden ba’zıları; Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) buyurdular ki:

“Allahü teâlâdan korkunuz! Sözümü iyi dinleyiniz ve itaat ediniz! Ben öldükten sonra gelecekler, çok ayrılıklar göreceklerdir. O zaman benim ve halifelerimin yoluna sarılınız! Dinde yeni ortaya çıkan şeylerden kaçınınız! Çünkü, bu yeni şeylerin hepsi bid’atdir. Bid’atlerin hepsi, dalâlettir, doğru yoldan ayrılmaktır.”

“İki türlü cihad vardır. Her kim, Allahü teâlânın rızâsını talep eder, devlet başkanına itaat eder, helâlden kazanıp helâlden sarf eder, ortağına kolaylık gösterir ve fesat şeylerden kendisini muhafaza ederse, o kimsenin uyuması, uyanması ve bütün hareketleri sevâbtır. Her kim gösteriş ve riya için gazâ ederse, devlet başkanına karşı gelirse, yeryüzünde fesatlık yaparsa, o kimse bu gazâdan hiçbir sevâb kazanamaz.”

Peygamber efendimiz bir gün bir kimseyi namaz kılarken gördü. Bu kimse, abdest alırken ayağının az bir yerini yanlışlıkla yıkamadı.. Peygamber efendimiz, namazdan sonra bu kimseye, yeniden abdest alıp, namazını kılmasını emir buyurdular.

Eshâb-ı kirâm'dan ba'zıları dediler ki, "Yâ Resûlallah! Bize kendinizden bahseder misiniz?" Peygamber efendimiz buyurdu ki: "Evet ben, babam (ceddim) İbrâhîm aleyhisselâm'ın, (Yâ Rabbî! İçlerinden bir peygamber gönder) şeklindeki duâsında kasdettiği ve kardeşim Îsâ aleyhisselâmın müjdelediği Peygamberim. Annem bana hamile olduğu zaman kendisinden öyle bir nûr zuhur etti ki, tâ Şam topraklarındaki Basra köşklerini, o nûrun aydınlatmasıyla görebiliyordu. Ben, Sa'd bin Bekr kabilesine süt emzirilmeye gönderildiğim zaman, bir gün süt kardeşimle beraber, evimizin geri taraflarında koyunlarımızı otlatırken, beyaz elbiseli iki kişi gelip karnımı yardılar ve kalbimi çıkardılar. Onu yarıp içinden siyah bir kan pıhtısı çıkarıp attılar. Sonra kalbimi, yanlarında getirdikleri, altın tas içindeki kar ile iyice temizleyip, geri yerine koydular. Sonra onlardan biri diğerine "Haydi bunu ümmetinden on kişi ile tart" dedi. O da tarttı. Ben ağır geldim. Sonra yüz kişi ile tarttı. Ben onlardan da ağır geldim. Bin kişi ile tarttılar yine ağır geldim. Sonra, birincisi dedi ki: "Onu bırak. Allahü teâlâya yemîn ederim ki onu ümmetinin hepsiyle tartsan yine ağır gelecek."

"İnsanlara, kendi elinin emeğinden daha hayırlı hiçbir nafaka yokdur. Allahü teâlânın resûlü Dâvûd (aleyhisselâm) da kendi elinin emeğini yerdi."

"Herhangi biriniz Çarşamba, Perşembe, Cuma günü oruç tutarsa, ona bir müslüman köleyi âzâd etmiş gibi sevâb verilir."

"Her kim bid'at sahibine hürmet ederse, İslâm dîninin yıkılmasına yardım etmiş olur."

"Allahü teâlâ bir kuluna hayırlı şeyleri yaptırmak isterse, o kimseyi fâkih (fıkh âlimi) eder. Şayet bir kimseye hayırlı şeyler yaptırmak istemez ise, dînin ahkâmında onu câhil kılar."

"Şehîdler ile yatakları üzerinde vefât edenler, vebadan ölenler için, Allahü teâlânın huzûrunda münâzara ederler. Şehîdler derler ki, (Vebadan ölen kardeşlerimiz de bizim gibi öldürüldüler. Onlar da bizim gibidirler). Yatakları üzerinde vefât edenler ise, derler ki, (Onlar da bizim gibi yatakları üzerinde vefât ettiler. Onun için onlar da bizdendir). Allahü teâlâ iki grup arasında hüküm eder ve şöyle buyurur. (Şu vebadan vefât edenlerin yaralarına bakınız, eğer şehîdlerin yaralarına benzerlerse şehîdlerden sayılırlar.) Vebadan vefât edenlerin yaralarına bakıldığında aynen şehîdlerin yaralarına benzediğini görürler ve onlardan sayılırlar."

"Fıkh bilgisi olmayan âbid (çok ibâdet eden), değirmendeki merkeb gibidir."

“Allahü teâlâ buyurur ki, kullarımın bana en sevgili olanları, seher vaktinde istiğfar eden, kalbleri mescidlere bağlı olan ve benim sevgimle Allah için sevilenlerdir. Yeryüzündekiler, bunlara bir ceza vermek istediklerinde ben onları hatırlar ve bu cezayı onlardan uzaklaştırırım.”

Her hangi bir kadın, kocasına eziyet ederse, Cennetteki zevcesi (hanımı) olan hûrî, (Allahü teâlâ seni öldürsün, ona eziyet etme. O kocan senin yanında misâfir sayılır. Umulur ki o kimse yakında sizlerden ayrılıp bize gelir) der.”

Hazreti Hâlid bin Ma’dân buyurdu ki:

“Mü’minlerin en çok sevdiği şeylerden birisi namaz kılmaktır. Fâsık kimselerin de en çok sevdiği şeylerden birisi uyumaktır.”

“Birinize, bir hayır kapısı açılırsa onun kadrini kıymetini iyi bilsin. Zira o kapının ne zamana kadar açık olacağını ancak Allahü teâlâ bilir. Bu kapı aniden de kapanabilir.”

“Yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz. İçinizde en hayırlı olanınız yedikten sonra Allahü teâlâya hamd edip, oruçtutanınızdır.”

“Allahü teâlâ herkese dört adet göz vermiştir. İki tanesi zâhir olan (görünen) gözleridir ki, başındadır. İkisi de kalbindeki bâtın (görünmeyen) olan gözleridir. Allahü teâlâ bir kimseye hayır murâd ederse, o kimsenin kalb gözlerini açar ki, o gözleriyle görünmeyen bilinmeyen şeyleri müşâhede eder (görür).”

“Herkesin bir şeytanı vardır. İnsanın içine girer. Kalbinin üzerine kadar varır. Ona vesvese vermeye başlar. O kimse Allahü teâlâyı zikredince (hatırlayınca) oradan uzaklaşır.”

“Duânın en çok kabûl edildiği zaman, insanın başını secdeye koyup duâ ettiği zamandır.”

---

1) Hilyet-ül-evliyâ cild-5, sh. 210
2) Tehzîb-üt-tehzîb cild-3, sh. 118
3) Tezkiret-ül-huffâz cild-1, sh. 93
4) El-A’lâm cild-2, sh. 299

www.ehlisunnetbuyukleri.com